Komín výtopny Vráto čeká na své dravce

pátek, 6. ledna 2017

Počasí na konci roku 2016 umožnilo montáž ptačí budky

Těsně před koncem roku 2016, 29. prosince, byla na komín výtopny Vráto nainstalována speciální hliníková budka vhodná pro zahnízdění páru sokola stěhovavého. Ve výšce 120 metrů je velká pravděpodobnost, že brzy najde své obyvatele a výtopna Vráto zároveň aktivní pomocníky v boji s holuby.

S budkou byla rovnou nainstalována kamera s on-line přenosem, která snímá prostor přímo před vletovým otvorem. Ten je situován pro ptáky příznivě, severovýchodně. Dravé ptáky, u kterých věříme, že budku brzy osídlí, budeme moci díky tomuto unikátnímu systému sledovat nepřetržitě.

Teplárna České Budějovice se připojila k projektu na podporu sokola stěhovavého obecně prospěšné společnosti ALKA Wildlife a stala se tak další industriální lokalitou, která nabídne tomuto dravci vhodné podmínky pro zahnízdění.

Sokol stěhovavý hnízdí nejčastěji ve výškách nad 50 metrů, proto jsou k tomuto účelu ochozy teplárenských komínů ideální. Na komínech je zároveň eliminováno riziko napadení hnízdiště predátory, jak je to ve volné přírodě běžné. Ve městech navíc dravci nachází dostatek potravy, velmi často loví holuby, a tím pomáhají přirozené rovnováze v ptačí populaci. Paradoxně i rušení lidmi v průběhu hnízdění je zde minimální, na rozdíl od skalních hnízdišť, kde často dochází k opuštění hnízda z důvodu rušení horolezci či turisty. Průmyslové zóny měst se proto v nedávné minulosti ukázaly jako výborné a především bezpečné hnízdní lokality s téměř 100% šancí na odchov mláďat.

Sokol stěhovavý je kriticky ohrožený druh dravého ptáka, i když se v posledních letech díky společné snaze evropských zemí jeho populace postupně obnovuje. Sokoli se vracejí zejména na svá historická hnízdiště, kterými jsou vysoké skalní stěny. Zahnízdění každého nového páru se považuje za obrovský úspěch. ALKA Wildlife se snaží vyhledávat další místa, která jsou pro sokoly příznivá a zajišťuje celorepublikový monitoring hnízdící populace.

Ornitolog Václav Beran, který vytipoval komín českobudějovické teplárny jako vhodnou hnízdní lokalitu a speciální budku, pořízenou z prostředků společnosti innogy, k tomuto účelu dodal, říká: “Sokolí samice už v Budějovicích je. Je to nejspíše pták ze severu, který k nám létá na zimu “do teplých krajů”. Nevíme, jestli zde zahnízdí. Ale věřím, že když budou mít sokoli budku připravenou, dříve nebo později zahnízdí. Na Šumavě je už 8 párů, úspěšně hnízdí i v Plzni a stále se šíří na východ, takže je to podle mě otázka času. Navíc na řadě objektů sokoli překvapili a objevili se prakticky hned po instalaci budky, i když jsme tam o nich předtím nevěděli.“

Václav Beran je zoolog a kurátor sbírky zoologie Muzea města Ústí nad Labem. Záchraně sokola stěhovavého se věnuje již řadu let. První sokoli osídlující lidské stavby přilétli do Čech z Německa okolo roku 2006 a od té doby se rozšířili do celé západní části republiky. V minulosti u nás sokol hnízdil na vhodných skalách, v šedesátých letech ale z důvodu užívání zemědělské chemie vyhynul. Skalní páry se opět objevují od roku 1990, na průmyslových stavbách hnízdí od roku 2010. V roce 2015 bylo na území ČR prokázáno 82 párů sokolů. „Jsem přesvědčen a pevně doufám, že sokoli v Budějovicích brzy také zahnízdí, podmínky jsou pro to více než vhodné.“, dodává Václav Beran.